

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број 95/12), члана 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број 61/06) и члана 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2011. ГОДИНУ ДЕМОКРАТСКОГ НАРОДНОГ САВЕЗА

Број: 03-07-6-350/12
Сарајево, 28. јуни 2013. године

САДРЖАЈ:

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије	5
4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ	8

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2011. годину.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са законима и прописима и успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са одредбама тада важећег Закона о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ“ бр. 22/00, 102/09 и 54/10)¹ – у даљем тексту: Закон о финансирању.

Ревизија је на основу узорака испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Демократски народни савез у извјештајном периоду није поступио у складу са одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Демократски народни савез у 2011. години поступао у складу са одредбама Закона о финансирању.

¹ Дана 5.12.2012. године ступио је на снагу нови Закон о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ“ бр. 95/12).

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2011. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 24. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја Демократски народни савез остварио је укупне приходе у износу од 490.343,64 КМ, чија структура је дата у следећој табели²:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук.прих. %
1	Чланарина	156,00	0,03%
2	Прилози физичких лица	47.779,00	9,74%
3	Прилози правних лица	0,00	0,00%
4	Приходи од имовине	67,00	0,01%
5	Приходи од пр.лица	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона	600,00	0,12%
7	Приходи из буџета	441.741,64	90,09%
	Остали приходи	0,00	0,00%
	Укупни приходи:	490.343,64	100,00%

У годишњем финансијском извјештају политичка странка исказала је укупне расходе у износу од 384.672,55 КМ³.

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Демократски народни савез. Скраћени назив: ДНС.

Демократски народни савез уписан је у Регистар политичких организација код Основног суда у Бањој Луци под бројем: РП-4/00 од 21.06.2000. године.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Алеја Светог Саве 20.

Лице овлаштено за заступање странке у 2011. години је Марко Павић, предсједник.

Овлаштено лице за подношење финансијских извјештаја у 2011. години је Ранка Михајловић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, Демократски народни савез има следећу организациону структуру:

- Главни одбор ДНС Бања Лука,
- 6 регионалних одбора,
- Градски одбор Бања Лука и
- 59 општинских одбора.

² Подаци из исправљеног обрасца 3 (укупни приходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, који је достављен дана 29.05.2013. године.

³ Подаци из исправљеног обрасца 4 (укупни расходи политичке странке) годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, који је достављен дана 29.05.2013. године.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Демократског народног савеза за 2011. годину, и то сљедећих организационих дијелова:

- Главног одбора ДНС Бања Лука,
- Градског одбора ДНС Бања Лука и
- Општинског одбора ДНС Зворник.

Циљ ревизије је да ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Демократски народни савез у извјештајном периоду поступао у складу са одредбама тада важећег Закона о финансирању.

Обим ревизије финансијских извјештаја Демократског народног савеза обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава, са посебним нагласком на прилоге физичких лица и приходе из буџета.

4. ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију је обавила ревизију и преглед финансијских извјештаја Демократског народног савеза за период од 2005. до 2010. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама.

Након извршеног прегледа за 2010. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама да странка треба поступати у складу са одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2011. годину, утврђено је да Демократски народни савез није испоштовао препоруке из Извјештаја о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2010. годину, односно и даље поступа супротно одредбама члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању.

На основу обављене ревизије годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, утврђено је да Демократски народни савез није водио потпуне евиденције о својим приходима и расходима и да обрасце годишњег финансијског извјештаја није попунио у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме су прекршене одредбе члана 11. став (1) и став (3) Закона о финансирању.

- (1) Ревизијом је утврђено да Демократски народни савез није успоставио адекватне евиденције о својим приходима, расходима и обавезама. Демократски народни савез је расходе

евидентирао у моменту плаћања, а не у моменту настанка обавезе, и није вршио редован попис својих обавеза, што није у складу са рачуноводственим прописима.

Контролом је утврђено да Демократски народни савез није у својим пословним књигама евидентирао приходе из буџета Општине Фоча у износу од 1.184,40 КМ и трошкове закупа пословних просторија у износу од 1.184,40 КМ.

Такође, увидом у пословне књиге утврђено је да су трошкови настали у 2010. години евидентирани у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају за 2011. годину, и то:

- Контролом финансијске документације утврђено је да је Градски одбор ДНС Бања Лука у пословним књигама за 2011. годину евидентирао трошкове закупа рекламних површина по рачуну бр. 21/10 од 20.09.2010. године у износу од 510,00 КМ.

- Општински одбор ДНС Зворник је у пословним књигама за 2011. годину евидентирао трошкове горива из 2009. и 2010. године, те трошкове бруто зарада из 2010. године у износу од 5.472,56 КМ⁴. С друге стране, трошкови електричне енергије за децембар 2011. године нису евидентирани у пословним књигама за 2011. годину.

- Служба за ревизију је утврдила да Главни одбор ДНС Бања Лука није у својим пословним књигама евидентирао трошкове закупа пословних просторија које је користио ОО ДНС Дрвар у износу од 600,00 КМ, односно приходе по основу неновчане донације у износу од 600,00 КМ⁵.

(2) Контролом благајничких дневника-извјештаја одбора који су били предмет ревизије утврђено је да благајничко пословање није правилно успостављено.

- Увидом у документацију Градског одбора ДНС Бања Лука и Општинског одбора ДНС Зворник, утврђено је да налози исплате нису потписани од стране лица којима су средства исплаћена, да не садрже број исплатнице, односно да нису сачињавани на дневној основи.

Такође је утврђено да на налозима наплате чланарине Општинског одбора ДНС Зворник нису наведени бројеви налога, него је наведен само датум уплате.

- Служба за ревизију је извршила контролу благајничких дневника-извјештаја Главног одбора ДНС Бања Лука и утврдила да на налозима наплате нису наведени бројеви налога и да уплате прилога физичких лица нису правовремено евидентирани у благајни. Тако су нпр. у благајничком дневнику-извјештају од 29.04.2011. године евидентирани прилози који су наплаћени у периоду од 20.03. до 05.04.2011. године.

- Ревизијом је утврђено да је Градски одбор ДНС Бања Лука приходе по основу прилога физичких лица у укупном износу од 3.510,00 КМ у пословним књигама евидентирао на основу благајничких налога за наплату, али да ове уплате нису евидентирани у благајничким извјештајима.

(3) Према подацима из пословних књига и годишњег финансијског извјештаја, Општински одбор ДНС Зворник је у 2011. години имао трошкове горива у износу од 5.355,70 КМ.

Ревизијом је утврђено да су трошкови горива у пословним књигама евидентирани на основу рачуна за гориво. Такође је утврђено да налози исплате нису формално исправни јер не садрже број и датум исплате и потпис лица које је примило средства, те да рачуни прије исплате нису овјерени од стране овлаштеног лица у Општинском одбору ДНС Зворник.

⁴ Обрачунате и исплаћене зараде за VIII-XII 2010. године.

⁵ Главни одбор ДНС је у годишњем финансијском извјештају за 2011. годину исказао неновчану донацију физичког лица (Куњадић Предраг) у износу од 600,00 КМ. Међутим, ДНС није у својим пословним књигама евидентирао приходе у овом износу, односно трошкове закупа.

Имајући у виду да странка није издавала налоге за службени пут, Служба за ревизију на основу рачуна за гориво и налога исплате није могла утврдити да су средства која су исплаћена по овом основу заиста и утрошена за утрошена за страначке активности.

Како из расположиве документације није могуће утврдити да је трошак настао као резултат активности странке, сматрамо да исплаћена средства имају карактер личних примања на која је, у складу са пореским прописима, странка имала обавезу да обрачуна и уплати порезе и припадајуће доприносе.

Обзиром да Демократски народни савез није у складу са пореским прописима обрачунао и уплатио порез на доходак и припадајуће доприносе на исплаћена средства, у пословним књигама и финансијском извјештају трошкови и обавезе ОО ДНС Зворник по овом основу су исказани у мањем износу.

- (4) Увидом у образац 3-ф (приходи из буџета) утврђено је да Демократски народни савез није правилно исказао приходе из буџета Општине Источно Ново Сарајево и Града Источно Сарајево, чиме су прекршене одредбе члана 19. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Контролом извода са трансакцијског рачуна, утврђено је да је ОО ДНС Зворник из буџета Општине Источно Ново Сарајево примио средства у укупном износу од 2.872,98 КМ, док је странка у обрасцу 3-ф годишњег финансијског извјештаја приходе из буџета Општине Источно Ново Сарајево исказала у износу од 2.495,72 КМ.

С друге стране, ОО ДНС Зворник је приходе из буџета Града Источно Сарајево исказао веће за 377,26 КМ. Наиме, ДНС је у обрасцу 3-ф исказао приходе из буџета Града Источно Сарајево у износу од 3.368,04 КМ, док је према подацима из извода са трансакцијског рачуна из буџета Града Источно Сарајево уплаћено укупно 2.990,78 КМ.

- (5) Увидом у пословне књиге Главног одбора ДНС Бања Лука утврђено је да је током 2011. године из благајне странке извршена исплата новчаних средстава организационим одборима ДНС у укупном износу од 10.369,59 КМ, и то: ОО Прњавор у износу од 300,00 КМ, ОО Билећа у износу од 200,00 КМ, ОО Чајнице у износу од 300,00 КМ, ОО Јајце у износу од 400,00 КМ, ОО Мркоњић Град 1.800,00 КМ, ОО Костајница у износу од 750,00 КМ, ОО Рудо у износу од 1.750,00 КМ, ОО Шековићи у износу од 500,00 КМ, ОО Петрово у износу од 400,00 КМ, ОО Соколац у износу од 300,00 КМ, ОО Дринић у износу од 300,00 КМ, ОО Језеро у износу од 300,00 КМ, ОО Доњи Вакуф у износу од 300,00 КМ, ОО Челинац у износу од 1.087,00 КМ, ОО Власеница у износу од 450,00 КМ и Регионалном одбору Херцеговина у износу од 1.232,59 КМ.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је Главни одбор ДНС Бања Лука поступио у складу са чланом 20. став (4) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, односно да није исказао расходе по основу интерног преноса средстава нижим организационим дијеловима.

Увидом у годишњи финансијски извјештај утврђено је да општински одбори ДНС: Прњавор, Билећа, Чајнице, Јајце, Мркоњић Град, Костајница, Рудо, Шековићи, Петрово, Соколац, Дринић, Језеро, Доњи Вакуф, Власеница и Регионални одбор ДНС Херцеговина нису доставили обрасце трошкова, односно да у финансијском извјештају нису исказани сви расходи странке, што је супротно одредбама члана 7. став (2), члана 20. и члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Поред наведеног утврђено је да у обрасцу 4-1 ОО ДНС Челинац нису исказани трошкови репрезентације у износу од 1.087,00 КМ.

- Демократски народни савез није у обрасцу 2-1 (преглед стања благајне) годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину исказао промет остварен готовим новцем путем благајни општинских одбора Демократског народног савеза: Челинац, Прњавор, Билећа, Чајниче, Јајце, Мркоњић Град, Костајница, Рудо, Шековићи, Петрово, Соколац, Дринић, Језеро, Доњи Вакуф, Власеница и Регионалног одбора ДНС Херцеговина, чиме су прекршене одредбе члана 12. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

(6) Служба за ревизију је утврдила да Градски одбор ДНС Бања Лука није правилно исказао трошкове у обрасцу 4-1 годишњег финансијског извјештаја, чиме су прекршене одредбе члана 21. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Градски одбор ДНС Бања Лука је у својим пословним књигама и у обрасцу 4-1 (режијско-административни и остали трошкови) исказао трошкове закупа пословних просторија које су користили општински одбори Котор Варош и Шипово у укупном износу од 4.750,00 КМ. Контролом је утврђено да су трошкови закупа пословних просторија које је користио Општински одбор ДНС Шипово исказани у укупном износу од 1.500,00 КМ, што је за 300,00 КМ мање у односу на остварене трошкове⁶.

(7) Увидом у обрасце 5 (позајмице, кредити и дугови) годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да је Демократски народни савез обавезе према добављачима исказао у укупном износу, а не појединачно за сваког добављача (повјериоца), као и да није исказао све обавезе на дан 31.12.2011. године, чиме је прекршио одредбе члана 23. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.

Служба за ревизију је утврдила да обавезе ДНС према Заводу за изградњу а.д. Бања Лука исказане у пословним књигама не одговарају подацима које је доставио повјерилац (добављач) странке.

Наиме, Главни одбор ДНС Бања Лука је у пословним књигама исказао обавезе према Заводу за изградњу а.д. Бања Лука у износу од 86,14 КМ, док су, према подацима које је доставио Завод за изградњу а.д. Бања Лука, обавезе Демократског народног савеза према овом правном лицу на дан 31.12.2011. године износиле 824,93 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Демократском народном савезу да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да не прима прилоге који су забрањени,*
- *да води евиденције о својим приходима и расходима, и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији БиХ попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

⁶ Према одредбама Уговора о закупу који је склопљен између физичког лица и ОО ДНС Котор Варош, мјесечни закуп за пословне просторије износио је 150,00 КМ, односно 1.800,00 КМ за 2011. годину.

Такође, препоручује се странци:

- *да приходе и расходе признаје у моменту њиховог настанка, а не у моменту наплате или плаћања,*
- *да усклади књиговодствено стање основних средстава са стањем утврђеним пописом⁷,*
- *да у складу са Законом о рачуноводству и ревизији РС врши редован попис своје имовине и обавеза,*
- *да дефинише поступке и процедуре интерних контрола везаних за процес трошења финансијских средстава, и*
- *да успостави адекватне књиговодствене евиденције о благајничком пословању, приходима, расходима и обавезама општинских организација, као предуслов за финансијско извјештавање у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Демократски народни савез доставио је примједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину. Странка је, такође, дана 29.05.2013. године доставила и исправке образаца годишњег финансијског извјештаја за 2011. годину, чиме је дјелимично отклонила недостатке у финансијском извјештају.

Служба за ревизију је уважила све аргументоване примједбе Демократског народног савеза, и у том дијелу измијенила налазе.

Захваљујемо се овлаштеној особи за финансијске извјештаје и запосленим у Главном одбору Демократског народног савеза на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Хасида Гушић, шеф Службе за ревизију

Сања Тошовић, ревизор

Невенко Андан, ревизор

Анела Бурцовић-Капић, помоћник ревизора

⁷ Увидом у Пописну листу основних средстава на дан 31.12.2011. годину утврђено је да ДНС у свом власништву има и два возила, која нису евидентирана у пословним књигама. Такође је утврђено да ни евиденције о осталим основним средствима нису усаглашена са стањем утврђеним пописом.